

- હું જાણું... વિભાગમાં વિદ્યાર્થીઓ પોતાના અનુભવોને લેખિત રીતે અભિવ્યક્તિ કરે તેવી પ્રવૃત્તિઓ આપવામાં આવેલ છે. શિક્ષક તરીકે વિદ્યાર્થીઓની લેખિત અભિવ્યક્તિ બળવત્તર થાય એવા મહાવરો પણ કરાવી શકાય. જેમાં ખાસ કરીને સ્વતંત્ર- મૂક્ત લેખન કરતાં થાય એવો શુભાશય છે.

પ્રશ્ન-1 પોતાનો, પરિવારના કોઈ એક સભ્યનો, પ્રિય મિત્રનો કે વર્ગશિક્ષકનો પરિચય આપો.

પ્રશ્ન-2 તમે કોઈ વ્યવસાયકારને ઓળખતા જ હશો. તેના વિશે લખો.

પ્રશ્ન-૩ સમાચારપત્ર વાંચો. એમાંથી કોઈપણ પાંચ ગામ કે શહેરનાં નામ શોધીને લખો.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

(4) _____

(5) _____

પ્રશ્ન-૪ ટી.વી.ના ગુજરાતી સમાચાર જુઓ. એના આધારે પાંચ વાક્યો લખો.

(1) _____

(2) _____

(3) _____

(4) _____

(5) _____

પ્રશ્ન-૫ તમે લીધેલ કોઈ જાહેરસ્થળની મુલાકાત વિશે લખો.

6

વર્ગ અને વર્ગમૂળ

- વર્ગ અને વર્ગમૂળ શોધવા માટે વિદ્યાર્થીઓને ગુણાકાર તથા ભાગાકારની દાખલાઓનો મહાવરો કરાવવો.

પ્રશ્ન-1 ગુણાકાર કરો.

$$(1) \begin{array}{r} 11 \\ \times 11 \\ \hline \end{array}$$

$$(2) \begin{array}{r} 32 \\ \times 32 \\ \hline \end{array}$$

$$(3) \begin{array}{r} 43 \\ \times 43 \\ \hline \end{array}$$

$$(4) \begin{array}{r} 58 \\ \times 58 \\ \hline \end{array}$$

પ્રશ્ન-2 ભાગાકાર કરો.

$$(1) 11 \overline{)121}$$

$$(2) 15 \overline{)625}$$

$$(3) 34 \overline{)1156}$$

$$(4) 56 \overline{)3136}$$

7

ધન - ધનમૂળ

- ધન અને ધનમૂળ એકમમાં પૂર્વજ્ઞાન તરીકે વર્ગ-વર્ગમૂળની ચર્ચા કરવી. આ એકમ માટેના પૂર્વજ્ઞાનની જરૂરી વિગતોનો સમાવેશ અગાઉના એકમમાં થઈ ગયેલ છે.

8

રાશિઓની તુલના

- રાશિઓની તુલના માટે આવશ્યક પૂર્વજ્ઞાન ચાર ક્રિયાઓ તથા ગુણોત્તર અને પ્રમાણની ચર્ચા આપણે અગાઉના એકમમાં કરેલ છે.
- નફોખોટ અને અવયવ-અવયવીની ચર્ચા.

- અવયવ અને અવયવી
- અહીં વિદ્યાર્થીને 1 થી 20 સુધીના ઘડિયાનું પુનરાવર્તન કરાવવું.
- જરૂર જણાય તો અવયવ - અવયવીની પ્રાથમિક સમજ આપવી.
- વિદ્યાર્થીઓને જરૂર જણાય તો ગુ.સા.અ. - લ.સા.અ. વચ્ચેનો ભેદ સમજાવવો.
- ધોરણ - 8માં સંમેય સંખ્યાના સરવાળા, બાદબાકી, રાશિઓની તુલના, ટકા વગેરે જેવી બાબતોમાં અવયવ અવયવીની જરૂર પડે છે. જેથી આ બાબત વિવિધ રીતે સમજાવવા પ્રયત્ન કરવો, દા.ત. મૂત વસ્તુઓથી, સરળથી કઠિન બિંદુ તરફ.

પ્રશ્ન-1 વિભાજ્યતાની ચાવીનો ઉપયોગ કરીને નીચેની કઈ સંખ્યા 2 વડે, 3 વડે, 4 વડે, 5 વડે, 6 વડે, 8 વડે, 9 વડે 10 અને 11 વડે વિભાજ્ય છે કે નહીં તે નક્કી કરો.

સંખ્યા	ના વડે વિભાજ્ય								
	2	3	4	5	6	8	9	10	11
136	હા	ના	હા	ના	ના	હા	ના	ના	ના
940									
445									
1,576									
4,770									
2,888									
3,040									
1,331									
4,25,439									
38,12,010									

પ્રશ્ન-2 નીચેની સંખ્યાઓના તમામ અવયવો લખો.

(1) 25

(2) 49

(3) 60

(4) 80

પ્રશ્ન-3 પ્રથમ ત્રણ સામાન્ય અવયવો લખો.

(1) 3 અને 4

3 ના અવયવો : _____

4 ના અવયવો : _____

સામાન્ય અવયવો : _____

પ્રથમ ત્રણ સામાન્ય અવયવો : _____

(2) 12 અને 15

12 ના અવયવો : _____

15 ના અવયવો : _____

સામાન્ય અવયવો : _____

પ્રથમ ત્રણ સામાન્ય અવયવો : _____

(3) 20 અને 25

20 ના અવયવો : _____

25 ના અવયવો : _____

સામાન્ય અવયવો : _____

પ્રથમ ત્રણ સામાન્ય અવયવો : _____

(4) 5, 10, 15

5 ના અવયવો : _____

10 ના અવયવો : _____

15 ના અવયવો : _____

સામાન્ય અવયવો : _____

પ્રથમ ત્રણ સામાન્ય અવયવો : _____

(5) 8, 12 અને 16

8 ના અવયવો : _____

12 ના અવયવો : _____

16 ના અવયવો : _____

સામાન્ય અવયવો : _____

પ્રથમ ત્રણ સામાન્ય અવયવો : _____

પ્રશ્ન-4 નીચેની સંખ્યાઓના અવિભાજ્ય અવયવ શોધો.

(1) 64

(2) 729

(3) 1,331

(4) 3,025

(5) 6,750

(6) 9,261

પ્રશ્ન-5 નીચેની સંખ્યાઓનો ગુ.સા.અ. શોધો.

(1) 30 અને 20	(2) 40 અને 90
(3) 125 અને 225	(4) 50 અને 130
(5) 91, 112, અને 49	(6) 30, 45 અને 90

પ્રશ્ન-6 નીચેની સંખ્યાઓનો લ.સા.અ. શોધો.

(1) 16 અને 20	(2) 10 અને 25
(3) 8, 12 અને 15	(4) 12, 16 અને 24
(5) 40, 24 અને 25	(6) 20, 25 અને 30

પ્રશ્ન-7 8, 10 અને 12 થી વિભાજ્ય ત્રણ અંકોની સૌથી મોટી સંખ્યા શોધો.

પ્રશ્ન-8 એવી સૌથી નાની સંખ્યા શોધો કે જેને 6, 15 અને 18 થી ભાગવાથી દરેક સ્થિતિમાં 5 શેષ રહે.

પ્રશ્ન-9 ચાર અંકોની સૌથી નાની એવી સંખ્યા શોધો કે જેને 18, 24 અને 32 થી વિભાજ્ય છે.

પ્રશ્ન-10 તમારા ત્રણ મિત્રોની ફક્ત જન્મતારીખનો લ.સા.અ. અને ગુ.સા.અ. શોધો.

- ધોરણ-8માં રાશિઓની તુલના માટે નફા-ખોટની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરાવવી. વ્યવહારિક ઉદાહરણો દ્વારા રોજિંદા જીવનમાં તથા વ્યવહારોની સ્પષ્ટતા કરવી.
- ચારકિયાઓ અને ટકાની અહીં સ્પષ્ટતા કરવી.

પ્રશ્ન-11 નફો કે ખોટ રૂપિયામાં જણાવો.

(1) પ.કિં = ₹ 80, વે.કિં = ₹ 100

(2) પ.કિં = ₹ 140, વે.કિં = ₹ 120

પ્રશ્ન-12 પડતર કિંમત શોધો.

(1) વે.કિં = ₹ 1200 , નફો = ₹ 200

(2) ખોટ = ₹ 150, વે.કિં = ₹ 3000

પ્રશ્ન-13 વેચાણ કિંમત શોધો.

(1) પ.કિં = ₹ 250, ખોટ = ₹ 30

(2) પ.કિં = ₹ 850, નફો = ₹ 150

પ્રશ્ન-14 પંકજભાઈ પાસે 100 રૂપિયા છે. તેમાંથી તે ₹ 60 નો ખર્ચ કરે છે તો તેણે કેટલા ટકા ખર્ચ કર્યો કહેવાય ?

પ્રશ્ન-15 શેહનાઝ પાસે 40 બંગડીઓ છે, તેમાંથી 20 બંગડીઓ લાલ રંગની છે, તો તેની પાસે કેટલા ટકા બંગડીઓ લાલ રંગની છે ?

પ્રશ્ન-16 24 કેળામાંથી 6 કેળાં સારા નથી, તો કેટલા ટકા કેળા સારા નથી ?

પ્રશ્ન-17 વર્ગના 50 બાળકોમાંથી 20 % છોકરીઓ છે, તો છોકરાઓની સંખ્યા જણાવો.

પ્રશ્ન-18 રાધાએ એક ટ્રેસ ₹ 750 માં ખરીદ્યો. ₹ 100 નો નફો લેવા તેણે આ ટ્રેસ કેટલા રૂપિયામાં વેચવો જોઈએ ?

પ્રશ્ન-19 મનુભાઈએ એક કબાટ ₹ 10,000માં ખરીદ્યું. તેમણે રંગકામનો ખર્ચ ₹ 700 થયો. જો આ કબાટ વેચતાં ₹ 1,700 ખોટ ગઈ હોય, તો તેમણે આ કબાટ કેટલા રૂપિયામાં વેચ્યું હશે ?

પ્રશ્ન-20 ₹ 500 માં ખરીદેલી વસ્તુ વેપારી 25 % નફો લઈને વેચે છે, તો વસ્તુની વે.કિ. શોધો.

પ્રશ્ન-21 ₹ 20,000 માં ખરીદેલું ટીવી વેચતાં ₹ 16,000 ઉપજ્યાં, તો ખોટના ટકા શોધો.

પ્રશ્ન-22 એક ગામની વસતી 25,000 હતી. અમુક વર્ષ પછી વસતી 27,500 થઈ, તો વસતી વધારાની ટકાવારી શોધો.

પ્રશ્ન-3 (1) 12, 24, 36 (2) 60, 120, 180 (3) 100, 200, 300
 (4) 30, 60, 90 (5) 48, 96, 144

પ્રશ્ન-4 (1) $2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2$ (2) $3 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3$
 (3) $11 \times 11 \times 11$ (4) $5 \times 5 \times 11 \times 11$
 (5) $2 \times 3 \times 3 \times 3 \times 5 \times 5 \times 5$ (6) $3 \times 3 \times 3 \times 7 \times 7 \times 7$

પ્રશ્ન-5 (1) 10 (2) 10 (3) 25 (4) 10 (5) 7 (6) 15

પ્રશ્ન-6 (1) 80 (2) 50 (3) 120 (4) 48 (5) 600 (6) 300

પ્રશ્ન-7 960

પ્રશ્ન-8 95

પ્રશ્ન-9 1152

પ્રશ્ન-11 (1) ₹ 20 નફો (2) ₹ 20 ખોટ

પ્રશ્ન-12 (1) ₹ 1000 (2) ₹ 3150

પ્રશ્ન-13 (1) ₹ 220 (2) ₹ 1000

પ્રશ્ન-14 60 %

પ્રશ્ન-15 50 %

પ્રશ્ન-16 25 %

પ્રશ્ન-17 40

પ્રશ્ન-18 850 રૂપિયા

પ્રશ્ન-19 ₹ 9000

પ્રશ્ન-20 ₹ 625

પ્રશ્ન-21 20 %

પ્રશ્ન-22 10 %

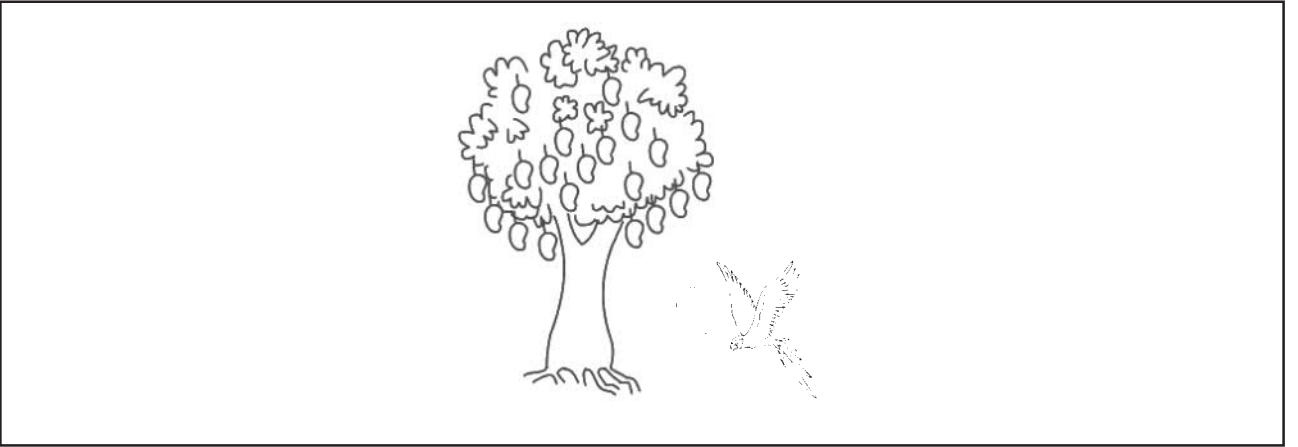
8. Mittu, The Parrot

⇒ વાર્તાનું શુદ્ધ ઉચ્ચારણ સાથે શ્રવણ કરાવવું. પછી બાળકો પાસે કથન પણ કરાવવું.
અઘરા શબ્દોનું ઉચ્ચારણ વારંવાર કરાવવું.

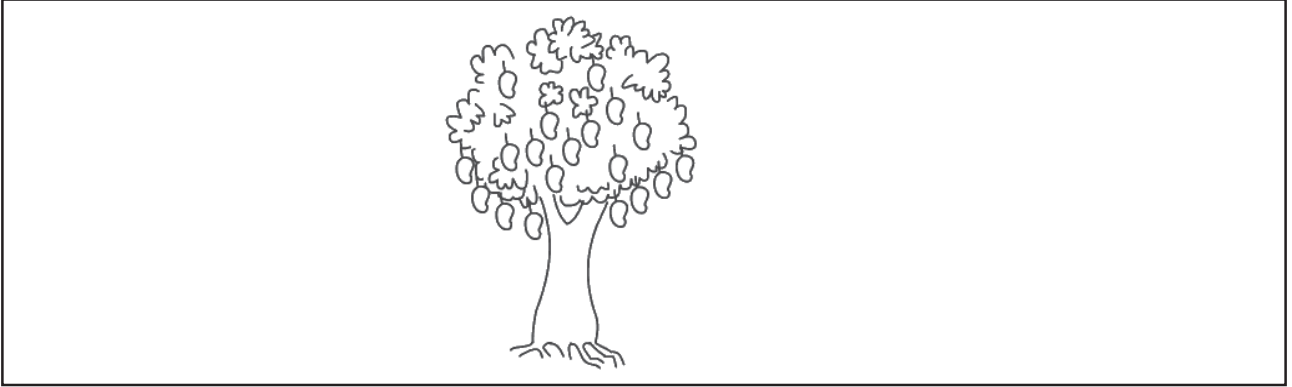
- Enjoy the story.

Mittu was a parrot. He was fond of flying. One day, he saw a mango tree. There were mangoes on it. His mouth watered. He went near the tree. There was a crow on the tree. The crow stopped the parrot from eating the mangoes. The parrot flew away,

While parrot was flying, he saw a balloon under a tree. He picked up the balloon with his beak. He went behind the tree. He pecked the balloon with his beak. The balloon burst.

It made a loud noise. The crow got afraid. He flew away. Mittu ate the mangoes.

“Yummy yummy juicy mango.”

- વાર્તાને આધારે ખોટા વિકલ્પ છેકી નાંખો અને સાચાં વિધાનો ફરીથી લખો.

(1) Mittu was a crow / parrot.

(2) Parrot's / Crow's mouth watered.

(3) Mittu picked up the gun / balloon.

(4) Mittu pecked the balloon with his beak / leg.

(5) Crow / Parrot ate the mango.

	b				

- વાર્તાનાં આધારે પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો.

(1) What did Mittu see on the mango tree ?

(2) Who stopped Mittu from eating the mango ?

(3) Where was the balloon ?

(4) Did the balloon make loud noise ?

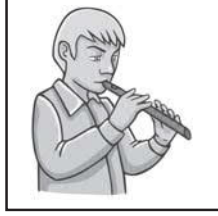
(5) "Yummy yummy juicy mango" - who said this ?

<i>a bag</i>				

9. I Can...

- નીચે આપેલ ચિત્રોને આધારે 'can' નો ઉપયોગ કરી ઉદાહરણ પ્રમાણે વાક્ય બનાવો.

ઉદાહરણ :

Mahesh can play flute.

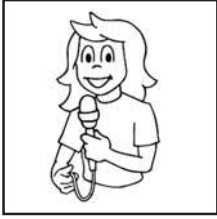
Mahesh

(1)

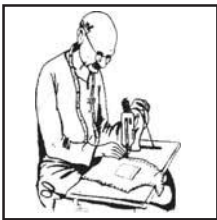
A barber

(2)

Lata

(3)

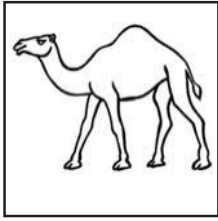

A Tailor

K

k				

(4)

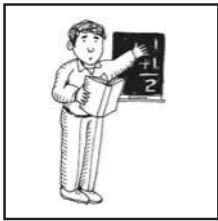
A camel

(5)

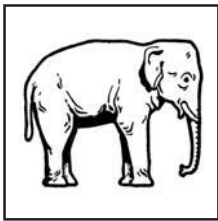
A mason

(6)

A Teacher

(7)

An elephant

f

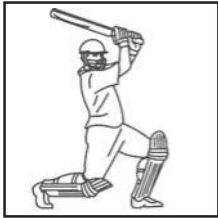
f				

(8)

Geetaben

(9)

Sachin

(10)

A painter

Handwriting practice section for the letter 't'. On the left, there is a large lowercase 't' with a vertical dashed line indicating the stroke direction. To its right are two rows of a four-column grid. The first row has a 't' in the first column, and the second row is empty. Each cell in the grid is divided into three horizontal sections by a dashed top line and a solid bottom line.